

URBACT HÍRLEVÉL

2011. március

16

URBACT HÍRLEVÉL

Lépések a befogadó növekedés felé; Gyulafehérvár/Alba Iulia: városmegújítási kutatóműhely Romániában; URBACT esettanulmányok: Regensburg tapasztalatai a HerO projektben

Fókuszban:

Lépések a befogadó növekedés felé

A nemek közti egyenlőtlenségek enyhítésének legjobb gyakorlatai a szegénység és a munkanélküliség témájában - Gill Scott a 2010-es URBACT Tribune-ben megjelent cikkének összefoglalója

Az Európában mindmáig fennmaradt egyenlőtlenség és a szegénység okaként gyakran az alacsony fizetéseket, a nemek közti különbségeket, a rasszizmust, az alacsony képzettséget és a korlátozott szakképesítési lehetőségeket, valamint a bizonytalan munkáltatói környezetet szokás említeni, nem csak egyéni szinten, de a helyi gazdaságok tekintetében is. Ahhoz, hogy leküzdjük az egyenlőtlenséget, és javítsuk a lakosság életszínvonalát, elengedhetetlen a megfelelő eszközök és intézkedések megtalálása a gazdasági és társadalmi célokat egyaránt kitűző, befogadó és fenntartható munkahelyek és vállalkozások létrehozatalára.

A gazdasági válság Európa-szerte növelte az igényeket olyan újító ötletekre, amelyek a munkahelyek és vállalkozások fejlesztésére irányulnak. Mindamelllett, az [Európa 2020 stratégia](#) elsőként tűzte zászlajára, hogy a növekedés „társadalmilag befogadó” legyen.

A társadalmi befogadás stratégiája nem csak a munkahely-teremtésről szól, hanem a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséről és arról is, hogy biztosítsa, hogy a válság ne gyorsítsa fel a társadalmi kirekesztődést. Mivel a nők munkavállalóként és vállalkozóként egyaránt közvetlenül ki vannak téve a jelenlegi válságnak, ezért a vállalkozási hajlandóságuk és foglalkoztatásuk növelése irányába tett célzott intézkedések hasznosak lehetnek az egyenlőtlenség ellen vívott harcban.

Az [URBACT WEED](#) projekt (*Women, Enterprise and Employment in Local Development – Nők, vállalkozás és foglalkoztatás a helyi fejlesztésben*) keretében kilenc város ([Alzira](#), [Amiens](#), [Celje](#), [Crotone](#), [Enna](#), [Karvina](#), [Medway](#), [Santiago de Compostela](#), [Umea](#)) működik együtt olyan témákban, mint a nők és a vállalkozás, nők a kutatás- és tudás alapú gazdaságban, és a nemek közti egyenlőtlenség a munkahelyeken és a

munkaerőpiacon. A WEED projekt célja a növekedést a nők számára is befogadóvá tenni, valamint a különféle városi kezdeményezésekkel a helyi gazdasági életre hatást gyakorolni. Jó példa erre a szlovéniai Celje városa, ahol egy mikrohitel programmal élénkítik a város vállalkozókésztségét.

A WEED partnerek bebizonyították, hogy a mikrohitel-programok eredményesebben működnek és hosszú távú pozitív hatással bírnak az üzleti élet fenntarthatóságára, ha a nőkre alapoznak. Céljében a női vállalkozásokat célzó integrált támogatási rendszer - amelybe beletartozott a mikrohitel program mellett egy hosszú távú mentorálás is - pozitív hatással volt a kezdő vállalkozásokra és a helyi üzleti élet is fellendült.

Szociális vállalkozás - egy sikeres út a munkahelyteremtésben és a szolgáltatások színvonalának emelésében: a PAN projekt Olaszországban

A WEED projekt felveti a szociális vállalkozások létesítésének lehetőségét, mint amilyen a [PAN projekt](#). A PAN szociális vállalkozások konzorciuma olyan szervezeteknek nyújt támogatást a kezdetekhez, melyek gyerekeknek szóló új típusú szolgáltatások nyújtásában érdekeltek. Ennek keretében 2004 és 2008 között 140 új óvoda épült 4311 férőhellyel, melyekben 943 új munkahelyet hoztak létre, utóbbiak többségét nőknek.

A női vállalkozások támogatása

Annak ellenére, hogy a santiago de compostelai női hallgatók többsége műszaki és természettudományi területen diplomázik, végzettségükkel mégis kevesen kezdenek bele saját vállalkozás alapításába. A [Woman Emprende program](#) a helyi egyetemmel együttműködve a város támogatásával próbál megoldásokat ajánlani erre a problémára. Tekintettel arra, hogy a nőknek mennyi akadállyal kell szembenézniük a technológiához és támogatáshoz való hozzáférésben, valamint a

család és munka közti egyensúly megteremtésében, a program azokat a vállalkozásokat támogatja, amelyek mindezeket a női sajátosságokat figyelembe veszik. A program változatos támogatási formákat kínál, mint például továbbképzések, az egyetemi eszközökhöz való hozzáférés biztosítása, vagy a dolgozó anyák támogatása.

A városok képesek csökkenteni a munkaerőpiac rugalmatlanságát a nők képességeinek jobb kihasználása érdekében

A WEED projekt a nők előtt álló szükségtelen munkaerőpiaci akadályok megszüntetésére irányul. Jó példa erre a svédországi Umea városa, ahol az önkormányzat sikeresen tudott lazítani a munkaerőpiac merevségén, többek között a [Vonzó munkahely egyenlő feltételekkel](#) című projekt segítségével.

A projekt középpontjában a hagyományosan nők uralta munkakörökbe több férfi toborzása, ezzel párhuzamosan a közétkeztetés (mely főleg női munkának számít) körülményeinek javítása állt. A fő cél az volt, hogy a fejlesztés által növeljék a szakma megbecsültségét. A nemek közti egyenlőséget, mint módszert használták a munkaszervezéshez, valamint maga a szakma, illetve a toborzás és kiválasztás módját is átalakították. A modell kiterjesztése más önkormányzati foglalkoztatásokra jelenleg zajlik.

Női vállalkozások segítése hazánkban

A gödöllői [REGINA Központ és Nőház](#) egy olyan közösségi tér, amely elsősorban, de nem kizárólag csak női vállalkozóknak ad hasznos tanácsot, női közösségek otthonául szolgál, valamint segít a munkahelyteremtésben, az állásközvetítésben, civil szervezetek, helyi kis- és középvállalkozások számára nyújt szolgáltatásokat, továbbá különféle programokat szervez gyerekeknek és családoknak.

További információk:

A teljes cikk - [URBACT Tribune](#) – URBACT Honlap
[WEED](#) – URBACT Honlap
[Miért fontos a nemek kérdése a városoknak?](#) – URBACT Blog

Gyulafehérvár/Alba Iulia: városmegújítási kutatóműhely Romániában

Az URBACT tavaly áprilisban lezárult **NODUS** projektjének partnervárosa Gyulafehérvár, egy 100 000 fős városrégió Erdélyben. A városi közbiztonság romlásának megakadályozása érdekében a város egy kísérleti projektet valósított meg egyik negyedében, melynek keretében egy részletes szociológiai és statisztikai tanulmány készült el, majd a lakossággal közösen különböző kezdeményezéseket dolgoztak ki. Nicolaie Moldovan – a közösségi projekt vezetője Gyulafehérváron – osztja meg gondolatait a riportban erről az újszerű tapasztalatról és a NODUS projekt helyi hatásáról egy olyan országban, ahol a városmegújítás gyakorlata még gyerekcipőben jár.

Nicolaie Moldovan szerint Gyulafehérvár egyik fő problémája a térbeli szegregáció. Ahogy a többi román városban is, az 1990 után kezdődő városfejlesztésben felértékelődött a városkörnyéki területek szerepe, amely két szélsőséges jelenség fokozatos terjedéséhez vezetett: a gazdagok által épített lakóövezetek mellett rendkívül veszélyes életkörülményekkel bíró övezetek alakultak ki. A városban mindeddig hiányzott egy lényeges elem az egyes negyedek növekvő elszegényedésének megoldásához: a megbízható és célzott adatbázis ezekről a városrészekről.

A regionális fejlesztésekre fókuszáló URBACT NODUS projekt keretében Gyulafehérvár ezt a problémát helyezte a középpontba. Egy hátrányos helyzetű negyed került kiválasztásra, ahol a kísérleti kezdeményezést megvalósították. A negyed a város északi részében található és a kommunista éra alatt épített – gyakran lakatlan – épületekből áll. Ezek között az épületek között a lakók illegális építményeket, például garázsokat, húztak fel.

A projekt keretében készült Helyi Akcióterv egy épületre, a G2-re koncentrál, amely a „Galamb”

becenevet kapta. Ebben az épületben 105 egyszobás lakás található, átlagosan 11,5 m² alapterülettel, és nagyrészt mélyszegénységben élő nagycsaládos roma lakóközösséggel. A rossz lakókörülmények munkanélküliséggel, hiányzó vagy illegális munkalehetőséggel, tartozásokkal és társadalomellenes, illetve erőszakos magatartással párosultak. A Helyi Akcióterv célja az volt, hogy javítsa a lakók és gyermekeik életkörülményeit, a higiénéit, az oktatás színvonalát és a foglalkoztatási szintet, valamint a helyi hatóságokkal való kapcsolatukat.

“Először az volt a cél, hogy egy képet kapjunk az épületben zajló életről és megismerjük a lakók és a környező városrészek erről alkotott véleményét.” – mondja Nicolaie Moldovan. A bukaresti Román Tudományos Akadémia Életminőség-kutató Intézetének városszociológusaiból és statisztikusokból álló szakértői csoport egy szociológiai felmérést készített, és közösen gyűjtöttek konkrét mutatókat és azonosították a közösség problémáit.

A projekt lényege eredetileg a célcsoport bevonása volt, ezért a projekt nem csak értük, hanem velük együtt valósult meg. Az URBACT Helyi Támogatócsoport választott városi hivatalnokokat foglalt magában, beleértve a polgármestert is, valamint a G2 épület nyolc önkéntesét, a közeli városrész tulajdonosi csoportját, a helyi rendőrséget, a G2-ben lakó gyerekek által látogatott iskolák képviselőit, egy speciális oktatási központot, a helyi villamosenergia-ipari céget (ENEL), független szociológusokat és az UNICEF önkénteseit.

Érdemi eredmények

A felmérés elkészítése után, amely lehetővé tette az elégedetlenség fő okainak azonosítását – egészségtelen életkörülmények, egyes személyek durva viselkedése, stb. – közös szabályokat határoztak meg, annak érdekében, hogy tiszta, nyugodt viszonyokat teremtsenek az épületben ösztönzők és büntetések alkalmazásával. Ezek a szabályok talán nem oldanak meg minden

problémát, de pozitív hatással vannak, és lehetővé teszik például az elektromos energiaellátáshoz kapcsolódó gondok megoldását, a köztér tisztításának ütemezését, a felújítás megkezdését, egyes lakók jogi helyzetének tisztázását és a gyerekek aktivizálását.

Nicolaie Moldovan elmondása szerint „a szociológiai felmérés alapot adott konkrét projektek elindításához, amelyek maguk is újabb projektek kezdeteit jelentik”. Az egyiket a romániai Soros Alapítvány kezdeményezte, amelynek célja, hogy a gyerekek társadalmi integrációját a pozitív viselkedés jutalmazásával segítse elő. Ennek keretében támogatják az iskolán kívüli oktatást és a gyerekek szabadidős és kulturális tevékenységeit. Nicolaie Moldovan Gyulafehérvár URBACT NODUS projektében való részvételét nagyon pozitívnak találja. Egyrészt fontos ismeretekre tehettek szert olyan nagyvárosoktól, mint Barcelona vagy Amszterdam, amelyek sokkal előrébb járnak a városmegújításban, mindenképp azonban a területen elért konkrét eredmények bizonyultak hasznosnak. Nicolaie-ék készen állnak a „Gyulafehérvár-módszer” terjesztésére Romániában

További részletek:

[Nodus](#) - URBACT honlap

[Nodus Zárótanulmány](#) (magában foglalja Gyulafehérvár Helyi Akciótervét) – PDF

Ellentétben a korábbi [liverpooli HerO esettanulmány](#) (“Épületek veszélyben”) célkitűzésével, mely egy nagyobb területre kiható kezdeményezés volt, Regensburgban a hangsúly egy fontos történelmi értékkel bíró épületre, a Sóházra helyeződött. Mivel az épület egy tágabb városi örökség része, természetesen a környezetét is érinti a beavatkozás.

A kezdeményezés egyik legfontosabb aspektusa, hogy a város úgy döntött, nem csak a város keletkezésének és fejlődésének történetét, hanem annak világörökségi jelentőségét mutatják be. A nemzetközi és helyi szint kombinálásával, a “Világörökségi Látogatóközpont” egy olyan egyedülálló információs ponttá vált, amely bemutatja az UNESCO Világörökség Programot és a hozzá kapcsolódó helyeket, műemlékeket.

További részletek:

- [Esettanulmány: “Világörökség Látogatóközpont”-Regensburg](#) – Teljes szöveg - PDF
- [Esettanulmány: “Épületek veszélyben: egy kezdeményezés, mely bemutatja Liverpool kihasználatlan történelmi épületeit, tereit”](#) – Teljes szöveg – PDF
- [HerO](#) – URBACT honlap
- [Kulturális örökség és városfejlesztés](#) – URBACT honlap

URBACT HÍREK

URBACT esettanulmányok: Regensburg tapasztalatai a HerO projektben

Érdekeli, hogy más európai városok milyen tapasztalatokkal rendelkeznek?

Az URBACT esettanulmányok praktikus és részletes információkat, tiszta képet nyújtanak a városok fejlesztési elképzeléseiről: e hónapban a németországi Regensburgot vesszük górcső alá, ahol a helyi örökség felértékelésére törekednek.

Az esettanulmányból megismerhetjük az URBACT [HerO](#) (Az örökség, mint lehetőség) projektjét, és megtudhatjuk, Regensburg hogyan építette fel történetét egyik híres történelmi épületéről, a Sólházzal, a világörökség tágabb kontextusában.

Lezárt projektek eredményei

A városrehabilitáció és a területi tervezés összekapcsolása - a NODUS projekt tanulságai a hazai

[várostervezés számára](#) címen beszámoló jelent meg a NODUS projekt eredményeiről, amely tartalmaz egy interjút Tosics Ivánnal, a projekt vezető szakértőjével a területi tervezés és városrehabilitáció összehangolásáról.

További projekteredmények [az URBACT magyar nyelvű honlapján](#) érhetők el.

URBACT II

Az **URBACT** olyan tapasztalatcserét és tanulást támogató program, mely az európai fenntartható városfejlesztést segíti. A program képessé teszi a városokat arra, hogy a főbb városi kihívásokra közösen megoldásokat dolgozzanak ki és az egyre komplexebb társadalmi változásokkal szembesülő városok központi szerepét megerősítse. Az URBACT segíti a városokat abban, hogy olyan új és fenntartható gyakorlati megoldásokat alakítsanak ki, melyek integrálják a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziót. Az URBACT lehetővé teszi a városok számára, hogy Európa-szerte megosszák a legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat minden várospolitikában érintett szakemberrel. Az URBACT 290 várost, 29 országot és 5000 aktív résztvevőt jelent.

www.urbact.eu/project/

URBACT Nemzeti Terjesztési Pont:

VÁTI Nonprofit Kft.

Nemzetközi, Területpolitikai és Urbanisztikai Iroda

E-mail: urbact@vati.hu

Tel.: 06 1 2243251 Fax: 06 1 2243290

Web: <http://www.vati.hu/> és <http://www.urbact.hu>

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

